

חנה סנש

אֵלִי, אֵלִי
שְׁלֵא יִגְמַר לְעוֹלָם
הַחוֹל וְהָיָם,
רֶשֶׁרוֹשׁ שֶׁל הַמַּיִם,
בְּרֶק הַשָּׁמַיִם,
תְּפִלַּת הָאֶדֶם

חומרים:

- סיפור חייה של חנה סנש (נספח)
- דיסק השיר "הליכה לקיסריה"
- תמונות מחייה של חנה
- לוח עליו כתובות התשובות לשאלות שעל הצנחנים (מצורף צילום הלוח)
- צנחנים פי 3 ממספר השאלות

הכנה:

לקראת הפעילות כותבים על המצנחים את השאלות (בהמשך) ומצרפים לכל צנחן עם שאלה 2 צנחנים עם המילה - "נתפסת" או "נכשלת במשימה" או "נסה שוב..." וכיוב'.

מהלך הפעילות:

נכנסים לחדר הפעילות כשהשיר מתנגן ברקע.
המנחה מספר את סיפורה של חנה ומסב את תשומות לב הילדים לתמונות המלוות את הסיפור.
בתום הסיפור משחקים את המשחק "צנחים לתשובה":
המדריך עומד על כסא או שולחן ומציניח את השאלות אחת אחת... עם כל שאלה שצונחת צנחים גם שני צנחני סרק ("נתפסת", "נסה שוב" וכיוב'). מי שהצליח לתפוס את השאלה מנסה למצוא את התשובה על הלוח ותולה עליה את הצנחן.
המשחק מסתיים כשכל הצנחנים "הגיעו בשלום ליעדם"...

נספח סיפור חייה של חנה:

"נולדתי בבודפשט שבהונגריה למשפחה של משכילים. אבי היה עיתונאי וסופר ילדים. הוא אמנם נפטר כשהייתי רק בת 6 אבל דמותו המשיכה להשפיע עלי מאוד. [תמונות מס' 1-2-3 - עם אביה אימה ואחיה] למדתי בבית ספר לבנות בהונגריה והייתי תלמידה מצטיינת, אבל לא הייתי מה"חנונים", הייתי גם מאוד חברותית וטובה בספורט. [תמונה מס' 4 - בגינת ביתה בבודפשט] אמנם נבחרתי למועצת תלמידים בבית ספרי אך לא נתנו לי באמת להשמיע את דיעותי, לקדם ולהשפיע רק בגלל שאני יהודיה. כבר אז ניתן היה להרגיש את האנטישמיות בהונגריה. זה היה ממש מתסכל!!!

גדלתי כהונגריה אך האנטישמיות הזו פגעה בי כל כך. היא זו שהפכה אותי לציונית נלהבת וכבר בגיל מאוד צעיר הבנתי שהמקום של היהודים הוא ארץ ישראל. ואכן ב - 1939 עליתי לארץ, למדתי בבית הספר החקלאי בנהלל והצטרפתי לקבוצה של צעירים שהקימה את קיבוץ שדות ים. [תמונה מס' 5-6]

בשנת 1943 התנדבתי לצבא הבריטי, כי הם אלה ששלטו פה... הצטרפתי לקבוצת צנחנים במטרה להילחם בגרמניה הנאצית ולעזור לבני עמי היהודים. [תמונה מס' 7]

בשנת 1944 צנחתי בקרואטיה ליד הגבול ההונגרי וניסיתי לחצות את הגבול להונגריה. שם נתפסתי ונשלחתי לכלא. בכלא חקרו אותי בעינויים קשים והואשמת בריגול ובגידה במולדת (כי הרי נולדתי בהונגריה). עוד לפני שהסתיים המשפט הוציאו את חנה להורג והיא בסך הכל בת 23.

מגיל 17 ניהלתי יומן וכתבתי שירים שלא הראיתי לאף אחד. את השירים של חנה גילו רק אחרי מותה. גם את השיר המפורסם והאהוב "הליכה לקיסריה" מצאו במזוודה שנשארה בקיבוץ - שם נכתב. מגיל 17 ניהלתי יומן וכתבתי שירים שלא הראיתי לאף אחד. את השירים שלי גילו רק אחרי מותי. גם את השיר המפורסם והאהוב "הליכה לקיסריה" מצאו במזוודה שלי שנשארה בקיבוץ - שם כתבתי אותו. [תמונה מס' 8] קראתי לו "הליכה לקיסריה" כי הוא מתאר את מה שהרגשתי בכל החושים כשהלכתי ברגל מהקיבוץ לקיסריה:

בחוש המישוש - החול והמים

בחוש הראיה - ברק השמים

בחוש השמיעה - רשרוש של המים

החוש הריח - הים

שילוב החושים הופך את ההליכה לחוויה רב חושית והשיר מביע תפילה שהנוף יישאר לנצח ללא שום דבר שיפריע לו להמשיך ולהתקיים. דוד זהבי שהלחין את השיר מספר שכשהלחין אותו זלגו הדמעות מעיניו.

חנה סנש הפכה לסמל של הקרבה למען המדינה וישנו ישוב בעמק חפר שנקרא על שמה: "יד חנה".

השאלות והתשובות:

1. ארץ מולדתה של חנה סנש - הונגריה
2. שלטו בארץ כשחנה עלתה - הבריטים
3. המקום בו למדה חנה - בית הספר החקלאי בנהלל
4. הקיבוץ אותו הקימה - שדות ים בקיסריה
5. איך נקרא השיר: אלי אלי שלא יגמר לעולם - הליכה לקיסריה
6. המטרה לשמה צנחה באירופה - להציל יהודים מהשואה
7. שם נתפסה חנה - הונגריה
8. במה הואשמה - ריגול ובגידה
9. באיזה שפות כתבה חנה את שיריה - הונגרית ועברית
10. באיזה גיל התחילה לחבר שירים ולכתוב יומן - 17
11. מה לדעתה היה הפתרון לבעיית היהודים - ארץ ישראל
12. ישוב בעמק חפר שנקרא על שמה - יד חנה

נספח - צילום הלוח:

3

Sir,

250

2251

A handwritten musical score for the song "The Rose Tree". The score is written on ten staves, each with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is written on the top line of each staff, and the lyrics are written below the notes. The lyrics are: "The Rose Tree, The Rose Tree, The Rose Tree, The Rose Tree, The Rose Tree, The Rose Tree, The Rose Tree, The Rose Tree, The Rose Tree, The Rose Tree." The score includes various musical notations such as notes, rests, and bar lines. There are some corrections and markings on the staves, including a "3" written above the first staff and a "2" written above the second staff. The handwriting is in ink on aged paper.

mus 128 A13

A photograph of a prison cell. In the foreground, there are vertical metal bars. Behind the bars, a bed with a white pillow is visible. The cell walls are light-colored, and there are some fixtures on the wall, including what appears to be a small shelf or container. The lighting is somewhat dim, and the overall atmosphere is institutional.

בית הספר החקלאי בנהלל

שדות ים בקיסריה

הליכה לקיסריה

מ 45 128 A13

להציל את היהודים מהשואה

ריגול ובגידה

חנה סג"ש

«אלי, שלא נפסק לעולם:
החול והים,
וקזום הפנים,
קרב השמים —
קאמון באדם.»

שורות ענוגות-יקרות אלו כתבה חנה בדרך-
התוף לקיסריה-קבוצתה, סמוך לצאתה (ביוני
1942) בשליחות הצליחה להונגריה הכבושה —
לפעולות עזרה והצלה. משפט צבאי הוציא
לצדה פסק דין מוות. סירבה לבקש חנינה
מהרוצחים — והוצאה להורג. ושירת-חיים
נעלה זו, מזוגה בשירת-היצירה של קיסריה
— באמצע נפסקה, והיא בת עשרים ושלוש.
זכרה הקדוש יהיה צרור בתוכנו לעד.

הונגרית ועברית

17

ארץ
ישראל

יד חנה